

LIBRIS

We know
books

Sfântul Nectarie

**TAINELE
VINDECĂRII
SUFLETULUI**

traducere din limba greacă și note de
George Alexandru Papadopol

**Bookzone
BUCUREȘTI, 2023**

CUPRINS

Prefață de părintele Constantin Necula: <i>Sfântul Nectarie - cel care a făcut din suferință Rai duhovnicesc</i>	9
Scurtă schiță istorică a vieții Sfântului Nectarie.....	15
Prefață la prima ediție	21
I Despre libertatea morală	23
Despre faptul că omul este liber din punct de vedere moral.....	25
II Despre inviolabilitatea liberului arbitru	37
III Despre libertatea adevărată și libertatea falsă	47
IV Despre modul în care putem rămâne liberi din punct de vedere moral	59
Cum să îl urmăm pe Hristos Mântuitorul	63

V Despre păcat.....	75
Ce ne duce spre păcat.....	83
Înșelarea vine din neglijență.....	86
VI Despre pocăință.....	91
VII Mântuirea vine și prin harul lui Dumnezeu, și prin voința omului	99
Nevoia de a ne grăbi spre pocăință.....	104
Obiceiul păcatului e aducător de moarte.....	111
Cum se cuvine a fi pocăința adevărată?	114
Despre pocăința adevărată și roadele ei	117
Despre chemarea păcătoșilor către Dumnezeu cel iubitor de oameni	119
VIII Despre spovedanie.....	123
Ce este spovedania?.....	129
IX Despre spovedanie	141
De ce este necesară spovedania.....	143
Despre iertarea păcatelor	148
Satisfacerea dreptății dumnezeiești de către păcătos.....	153
Spovedania este prielnică și moral, și sufletește.....	159
Spovedania se face în urma unei pregătiri.....	162

Prima Cuvântare

Despre Dumnezeiasca Împărtășanie.....167

Măreția și valoarea

Tainei Sfintei Împărtășanii 171

Cum trebuie să venim la

Împărtășirea cu Sfintele Taine 176

Caracterul celui vrednic

să se împărtășească 179

După Sfânta Euharistie.....182

A doua Cuvântare

Cuvânt despre îndatoririle noastre

față de Sfântul Altar.....187

Postfață de Giorgos Barlas 203

Sfântul Nectarie – cel care a făcut din suferință Rai duhovnicesc

Rugat să scriu prefața la cartea aceasta a Sfântului Nectarie, gândul m-a dus la Oostrovul de pace și Liturghie al Eghinei. Nu o dată, ci în repetate rânduri, sufletul meu s-a aprins de iubirea lui Dumnezeu stând în vechea bisericuță, locul de slujire al Sfântului și al grupului de maici și surori prin care a câștigat lumea de partea lui Dumnezeu. De aceea, în locul unei prefețe, primiți vă rog un reportaj de interior, acolo unde harul lui Dumnezeu a vădit cântarea de Duh a smeritei păsări măiestre din înaltul Cerului de Har al Eghinei.

În urmă cu ceva ani, scriind la carte despre el¹, am descoperit cum Sfântul Nectarie te ajută să te descoperi. Scriam de fapt o carte despre cât mi-a fost îngăduit atunci să înțeleg din el. Dintâi a trebuit să-i dau mereu dreptate. Situat în contra unui curent de mediocrizare și atentat la Evanghelie prin corupție și intrigă ca formă de guvernare administrativă, Sfântul nu scrie pentru a ocupa un loc în Academia Elenă, ci în inima credincioșilor, vădit atârnat de

---

¹ Preot Constantin Necula, *Să ne rugăm 8 zile cu Sfântul Nectarie Taumaturgul*, Ed. Oastea Domnului, Sibiu, 2006, 131 pg.

brațele lui Dumnezeu. Fără să asume un ton doct și evitând limbașul vulgar, al unei popularizări supărăcioase, Sfântul Nectarie scrie asupra unui Sfânt din veacul primar al Bisericii. El scrie: „Dumnezeu nu este Dumnezeu pentru toți, ci numai aceloră uniți prin iubire cu Dânsul. Iubirea este legătura de desăvârșire și născătoare a toată vârtutea. Iubirea pentru Dumnezeu se naște din credința sinceră, căci cel ce crede cu adevărat în Dumnezeu nu lasă nici când iubirea să piară. Mai repede rabdă iarba să fie pârjolită de foc decât diavolul flacăra iubirii. Iubirea este mai neclintită decât un zid de cetate și mai tare decât diamantul...”¹¹. Aici socotesc eu că este cheia înțelegerii rezistenței sale la toată răutatea din jur și la tot mizerul comportament în care s-a încercat epuizarea sa sufletească și intelectuală.

În al doilea rând, taina rezistenței sale s-a hrănit dintr-o bucurie inalienabilă a iertării care izvora din sufletul și lucrarea sa. În ce mod vedea el creșterea iubirii prin iertare? Legat mereu de Tainele Bisericii, de viața din interior a Bisericii. Pentru aceea scrie: „Iubiților, noi vorbim despre renaștere morală. Vorbim despre călăuzire creștină. Vorbim despre o viață virtuoasă și modestă. Suntem pentru o relație strânsă cu Dumnezeu. Vorbim despre desăvârșire și sfințenie. Deoarece, împărtășindu-ne de virtuți ca acestea, deja noi participăm la viața veșnică. De aceea, dacă nu ne nevoim, nu am împlinit încă nimic. Și atunci, rugăciunile părinților duhovnici sunt zadarnice, canoanele de pocăință, acatistele și alte

¹¹ Monahul Teoclit Dionisiatul, *Sfântul Nectarie din Eghina - Făcătorul de minuni. Viața și opera, 1846-1920*, trad. din greacă de Zenaida Anamaria Luca, Ed. Sophia, București, 2003, pp. 213-214.

rugăciuni de acest fel ale preoțimii se fac deșarte, cele patruzeci de Liturghii se zădărnicesc și ele, atunci când sunt săvârșite pentru o persoană nepocăită, care nu s-a împăcat cu Dumnezeu și care trăiește în păcat. Ne mântuim prin zdrobirea inimii și prin pocăință sinceră”^{III}. Dacă atunci când citim aceste rânduri ne emoționăm atât de mult, ca dinaintea unor frumuseți dăruite în cuvânt, încercați să vă imaginați cât de marcant era cuvântul său către Seminaristii săi dragi, către maicile Eghinei, către pescarii cu suflet curat, mântuiți din atât de multe furtuni. Realismul său este relevant în descrierea Tainelor. Astfel, fără a complica lucrurile, Părintele Nectarie le spune oamenilor că necesitatea Spovedaniei se vedește din următoarele motive: „1) pentru că este poruncă de la Dumnezeu; 2) pentru că aduce și restabilește pacea dintre om și Dumnezeu; 3) pentru că-i folosește omului atât moralicește, cât și duhovnicește”^{IV}. Luați aminte în inima voastră cât echilibru în a-L prezenta pe Dumnezeu împreună-căutător al Cerurilor cu noi și pe om, pe omul care suntem fiecare din noi, împreună-trăitor cu Dumnezeu al Tainelor Acestuia. Frumusețea destinsă a vieții sale ne aduce aminte de propria căutare, de propria trăire a vieții care refuză păcatul, căutând viața veșnică întru Împărăție. Ce spune el este ceea ce ne va repeta Sfântul Sofronie de la Essex și Părintele Rafail Noica, cel din urmă amintindu-ne mereu că duhovnicia este centru vieții, din ea pornesc toate și în Duh se săvârșesc toate^V.

III Sfântul Nectarie din Eghina, *Despre Pocăință și Spovedanie*, trad. Francisc Ștefan Voronca, Ed. Biserica Ortodoxă/ Egumenița, Galați, 2004, pp. 54-55.

IV *Idem*, p. 55.

V Rafail Noica, *Cultura Duhului*, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2004, p. 42.

De aici, cred, frumusețea de nedescris a unei astfel de gândiri în Hristos. Un alt om al lui Dumnezeu, care pare că-și așteaptă trecerea din inimi în Sinaxar, Părintele Teoclit Dionisiatul, scria despre minunatul Avvă Nectarie cuvinte care, reproduse, aduc aproape cu o rugăciune înaltă și destinsă. Descriind iubirea Părintelui Nectarie, scrie astfel: „Cea mai desăvârșită stare a sufletului este iubirea, dar nu cea a simțurilor. Dacă iubirea este a rudelor, se numește afecțiune, iar dacă nu, este mulțimea de emoții născută din simțiri și aflate pe diferite trepte de necurăție. Aceste emoții capătă chipul celui ce iubește și al celui iubit. Despre iubirea aceasta a spus Domnul: „Și dacă iubiți pe cei ce vă iubesc, ce răsplată puteți avea? Căci și păcătoșii iubesc pe cei ce iubesc, ce răsplată puteți avea? Căci și păcătoșii iubesc pe cei ce iubesc pe ei” (Luca 6. 32). Ca și firea, această iubire se preschimbă neîncetat. Iubirea cea mai desăvârșită este roada luptei și a smereniei celei multe. Ea se naște după ce sufletul s-a lepădat și s-a eliberat de egocentrismul firesc viețuitoarelor și vine după ce sufletul nostru cuprinde în sine și la rândul-i se lasă cuprins în chip tainic de sufletul aproapelui..”^{VI}. Să cuprinzi în tainița inimii tale iubirea aproapelui... E taina sfințeniei izvorâtă din trăirea Părintelui Nectarie.

Din acest punct de vedere Sfântul Nectarie se arată a fi un fericit grădinar al virtuților. El însuși ne scrie: „Primejdia de a ne pierde sufletele trebuie să se constituie într-un îndemn spre a ne îngriji de mântuire. Pe cel ce nu se îngrijește de mântuirea sufletului său îl amenință cu două primejdii: fie

VI Teoclit Dionisiatul despre iubirea Părintelui Nectarie, *apud.* în Teoclit Dionisiatul, *op. cit.*, p. 345.

aceea că îl poate găsi moartea, fie că îl poate părăsi harul... Harul lui Dumnezeu îl părăsește pe cel ce nu se pocăiește, deoarece acesta a fost nepăsător față de bunătatea, îngăduința și răbdarea lui Dumnezeu”^{VII}. El ne dovedește că, într-adevăr, creștinismul este viață, de aceea este vizibil în primul rând, în viață. Or, viața Sfântului Nectarie este o astfel de vădire că tot ceea ce se atinge de Hristos, prin dragoste și nevoință, rămâne cu Hristos.

Vă îndemn așadar nu doar să citiți cărțile Sfântului Nectarie din Eghina, ci și să trăiți învățătura lui cea plină de Bucuria Raiului. Când veți vizita Eghina veți simți în liniștea Liturghiei cum Lumina lui Hristos dă sens vieții voastre și pentru că e casa Sfântului acolo. Un bunic iubitor, dar în credință pentru toți!

Pr. Prof. Univ. Constantin NECULA

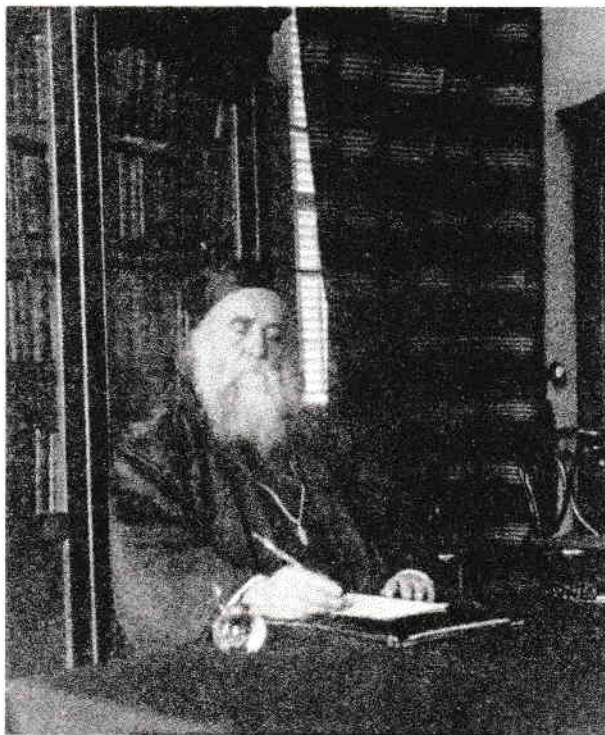
Facultatea de Teologie „Andrei Șaguna”, Sibiu

VII Sf. Nectarie din Eghina, *op. cit.*, p. 13-14-16.

LIBRIS

We know
books

Scurtă schiță istorică a vieții Sfântului Nectarie^{VIII}

• 1 octombrie 1846 – se naște în Silivria, oraș al Traciei, Anastasie, într-o casă cu alți cinci frați: Dimitrie, Grigori, Smaragda, Sevasti și Marioara (testamentul Părintelui amintește și un al șaselea frate). Părinții se numeau Dimos și Balu (Vasiliki) Kefalas.

• Începe să scrie și să citească la vârsta de cinci ani. Primele trei clase în Silivria, aflată sub ocupația turcească.

• Pleacă la Constantinopol, vânzător la o tutungerie, fără să renunțe la studii. Începe cu râvnă să se pregătească pentru a deveni învățător. În 1865–1866 este învățător în satul Lithio, unde predică din Cuvântul lui Dumnezeu. Din nefericire, manuscrisul predicilor se pierde în urma unui cutremur din Hios.

• În 1873 părăsește slujirea de învățător și se retrage la Mănăstirea Porfirogenetului, Nea Moni (Mănăstirea Nouă), având de duhovnic pe Părintele Pahomie.

• 7 noiembrie 1876 – după trei ani de frate de mănăstire (dokimos) este tuns în călugărie cu numele de Lazăr. Este secretarul mănăstirii. La 5 ianuarie 1877

VIII Am prelucrat aici datele din Preot Constantin Necula, *op. cit.*, pp. 87-91.

este hirotonit diacon de către Mitropolitul Grigorie al Hiosului. I se schimbă numele din Lazăr în Nectarie.

- 1877-1880 – după terminarea liceului, cu sprijinul lui Ioannis Horemis, urmează studiile teologice în Atena. Între 1880-1882 se nevoiește în Nea Moni.

- 1882 – recomandat de starețul său Nechifor, pleacă în Patriarhia Alexandriei, se reînscrie la Atena pentru a finaliza Teologia. Se angajează ca după studii să se întoarcă în Egipt.

- 1882-1885 – licențiat al teologiei ateniene. Publică în 1884 primul său volum: *Cuvinte Bisericești*.

- 1886 – este predicator al Patriarhului Sofronie de Alexandria, care-i și publică volumul de predici: *10 Cuvinte bisericești la Postul Mare*; 23 martie 1886 este hirotonit preot, din august este Arhimandrit. Ocupă posturile de slujitor, predicator și secretar al Patriarhiei Alexandriei. În toamna lui 1886 ajunge Consilier al Patriarhului Sofronie.

- 15 ianuarie 1889 – este hirotonit Mitropolit al Pentapolisului și director al Biroului Patriarhal. Reprezentant al Administrației Bisericești la Cairo.

- 3 mai 1889 – i se comunică încetarea oricărei funcții în Patriarhie, oprit în a mai intra în târgușoarele Egiptului ori în Orașul Vechi, Cairo. Are dreptul de a rămâne în dulia sau să slujească acolo unde îl cheamă credincioșii.

- 28 ianuarie 1894 – agentul civil al Greciei la Alexandria, G. Griparis, arată că „Mitropolitul Nectarie a căzut victimă urzelilor ...”.

- 11 iulie 1890 – eliberat din Patriarhia Alexandriei; 29 iulie 1890 – scrisoarea de suspendare din Arhierie.

- 15 februarie 1891 – se întoarce la Atena; predicator sub presiunea unui val de defăimare fără precedent dinspre Mitropolia Halkidei. Este apărat de presă, ziarul *Evrivos* numindu-l „predicator strălucit al Eviei”. Predică în Evia, Kemi, Skiatos, Skopelos și Skiros.

- 1893 – este mutat la Fthiotida și Fokida, după 6 luni de activitate predicatorială; este numit Director al Seminarului Teologic Rizarios. Predică în centre ca Lamia, Amfissa, Domakos și Atlanti. Este momentul când, obosit și bolnav, Patriarhul Sofronie nu mai face față misiunii sale. Oamenii îl cer patriarh pe Nectarie.

- 1 martie 1884 – este numit director la Seminarul teologic din Rizarios – autentic pedagog în Hristos, schimbă viața elevilor și a oamenilor din jur. Se află în mijlocul unor noi acuze de imoralitate, spulberate de Ministrul Educației.

- 1898 – vacanță de vară în Sfântul Munte, cu binecuvântarea Patriarhului Ecumenic, Constantin al V-lea; cunoaște o serie de monahi îmbunătățiți – va păstra o foarte bogată corespondență cu ei. După 9 luni petrecute la Athos, în 1899, este chemat să candideze la scaunul Patriarhiei Alexandriei. Este ales Fotie, la presiunea reginei Olga.

- Vara lui 1904 – începutul Mănăstirii de la Xantis, cu trei fecioare, având ca stareță pe „fecioara cea oarbă, Hrisanthi”. Imediat după Paștele lui 1904, Prea Sfințitul cercetează obștea. Un tânăr bolnav strigă pe țărnm: „Vine Stăpânul... Vine să mântuiască locul acesta. Va ridica biserica, va ridica cea mai mare mănăstire...”.

- 7 februarie 1908 – la 62 de ani, demisionează de la Rizarios, cu gândul de a se retrage la Mănăstirea Sf. Ioan Botezătorul din Skapelos.

- 2 iunie 1908 – sfințirea Bisericii „Sfintei Treimi” din Mănăstirea care azi poartă numele Sfântului Nectarie, în Eghina.

- 1913 – episoade dureroase în conflictul cu Mitropolitul Teoclit al Atenei. Apare riscul desființării Mănăstirii. În Sinod face dovada că a reconstruit vechea mănăstire și nu a făcut una nouă. Iar pentru refacere a avut binecuvântarea Mitropolitului și acordul autorităților insulei.

- 1917 – detronarea monarhistului Teoclit de către Venizelos. Meletie Metaxakis este numit Mitropolit al Atenei.

- 8 noiembrie 1920, miezul nopții – Minunatul Mitropolit este chemat la ceruri de Dumnezeu, căruia i-a închinat toată viața sa. În a doua noapte de Priveghi se arată unei ucenice, vorbindu-i despre curgerea de mir din binecuvântatele sale moaște. Prorocia se împlineste sub ochii noștri până astăzi.

- 15 mai 1924 – Arhiepiscopul Hrisostom Papadopoulos recunoaște Sfânta Mănăstire, fiind un ucenic plin de iubire al Părintelui Nectarie, care i-a și prezis Arhieria.

- 6 iulie 1930 – ratificarea statutului Mănăstirii „Sfânta Treime”, ctitorie pe pământ a cerului din inima marelui Mitropolit.

- 2 septembrie 1953 – slujba de dezgropare a Sfântului Nectarie.

- 20 Aprilie 1961 – Tomosul de canonizare, semnat de Atenagoras, Patriarhul Constantinopolului.

LIBRIS

We know
books

